

ฉบับที่ 23,893 วันเสาร์ที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2558 หน้า 12

จากกรณีพิพาทที่สาวจากเมืองเหนือออกมาอวดคลิ่วติโอบอกเล่าประสบการณ์การเป็นโรคหนังแข็ง ทำให้ร่างกายเปลี่ยนแปลงไปจนกระทั่งไม่สามารถทำงานได้นั้น ผศ.พญ.ปภาพิต ตู้จินดา อาจารย์ประจำภาค

'หนังแข็ง' โรคที่ภูมิต่อต้านตัวเอง สร้างคอลลาเจนเยอะเกิน

วิชาตจวิทยา คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ออกมาให้ความรู้เกี่ยวกับโรคดังกล่าวอีกครั้งว่า “หนังแข็ง” จัดเป็นโรคเรื้อรังชนิดหนึ่ง ในกลุ่มโรคที่มีความผิดปกติของระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย หรือเรียกง่าย ๆ ว่า “ภูมิต่อต้านตัวเอง” โดยมีการกระตุ้นเซลล์ไฟโบรบลาสต์ให้สร้างสายใยคอลลาเจนเพิ่มมากขึ้นทั้งในผิวหนังและอวัยวะภายในอื่น ๆ จนเกิดความผิดปกติ ส่วนใหญ่แล้วจะพบโรคนี้ในกลุ่มผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย โดยเฉพาะในกลุ่มอายุระหว่าง 30-50 ปี

ทั้งนี้สาเหตุของการเกิดโรคหนังแข็งยังไม่แน่ชัด แต่จะแสดงอาการออกมาได้หลายทาง ทั้งภายนอกก็คือผิวหนัง กับอาการที่ระบบภายในของร่างกาย

สำหรับอาการแสดงทางผิวหนังจะพบมากที่สุด โดยในระยะแรก ผู้ป่วยอาจมีอาการบวมตึงของผิวหนัง ต่อมาผิวหนังจะเริ่มสร้างสายใยคอลลาเจนเพิ่มมากขึ้น ๆ จนกระทั่งผิวหนังแข็งตึง ถ้าเกิดขึ้นที่ผิวหนังจะตึงจนถึงขั้นอ้าปากกว้างไม่ได้ บางรายจะมีสีผิวคล้ำขึ้น ร่วมกับมีรอยจุดสีขาว ซึ่งพบได้บ่อยบริเวณต้นคอ หนอกอกและหลังส่วนบน ที่บริเวณมือจะพบมีการตึงแข็งของนิ้ว ซึ่งถ้าเป็นมากจะทำให้เหยียดมือหรือกำมือได้ไม่เต็มที่ หากนิ้วขาดเลือดร่วมด้วยแล้วจะทำให้เกิดเป็นแผลที่ปลายนิ้ว บางรายอาจมีแผลที่ปลายนิ้วซึ่งเกิดจากการขาดเลือดร่วมด้วย

ความผิดปกติที่ระบบภายในของร่างกาย ซึ่งถือเป็นอาการร่วมกับความผิดปกติทางผิวหนัง ตรงนี้เป็นเพราะมีความผิดปกติกับเนื้อเยื่อเกี่ยวพัน เช่น ถ้าเป็นที่ปอด ผู้ป่วยจะมีอาการไอแห้ง ๆ เหนื่อยง่าย ถ้าเป็นที่ระบบหัวใจและหลอดเลือด โดยเฉพาะหลอดเลือดฝอยบริเวณปลายนิ้วหดตัว ยิ่งถ้าขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กลงทำให้อุดตันได้ง่ายเมื่อสัมผัสอากาศเย็น จึงเกิดอาการปลายนิ้วซีด เขียวคล้ำหรือเปลี่ยนเป็นสีม่วงแดงได้ และเมื่อเกิดบาดแผลขึ้นที่ปลายนิ้ว แผลจะหายช้ากว่าคนปกติที่มีได้เป็นโรคผิวหนังแข็ง ถ้าเป็นที่ระบบทาง

เดินอาหารก็จะกลืนลำบาก แสบร้อนบริเวณอกเนื่องจากภาวะกรดไหลย้อน บางรายอาจพบมีความดันโลหิตสูงหรือมีอาการทางไตร่วมด้วย

“การเกิดโรคบางคนอาจเกิดความผิดปกติของผิวหนังเฉพาะจุด แต่บางรายก็อาจจะเกิดได้ทุกที่ และอาจจะพบความผิดปกติที่ระบบภายในร่างกายร่วมด้วย แต่ก็พบได้น้อยมาก”

สำหรับการรักษาโรคหนังแข็ง จะให้การรักษาตามอาการ เช่น ให้อาหารที่มีฤทธิ์ช่วยยับยั้งการสร้างและสะสมตัวของสายใยคอลลาเจนในอวัยวะต่าง ๆ ให้อาหารย่อย หลอดเลือดเพื่อลดอาการปลายนิ้วซีดเขียว และลดอาการปวด ในกรณีที่มีอาการกลืนลำบาก ปวดแสบท้องบริเวณลิ้นปี่ก็ให้ยาลดการหลั่งกรดในกระเพาะอาหาร หรือยาที่

ผศ.พญ.ปภาพิต ตู้จินดา

ช่วยการเคลื่อนไหวของทางเดินอาหาร

ผู้ป่วยบางรายสามารถหยุดพักการรักษาได้เมื่อโรคสงบลง เนื่องจากอาการรุนแรงไม่เท่ากันในแต่ละราย ผู้ป่วยโรคผิวหนังแข็งแต่ละคนจึงได้รับการรักษาไม่เหมือนกัน การรักษามุ่งเน้นเพื่อจะลดหรือบรรเทาอาการต่าง ๆ ลง ทำให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ทั้งนี้นอกจากรักษาด้วยยาแล้ว ตัวผู้ป่วยเองก็มีส่วนสำคัญมาก โดยหลีกเลี่ยงการสัมผัสความเย็น เน้นให้ความอบอุ่นกับร่างกาย และไม่สูบบุหรี่ เพราะทั้งความเย็นและบุหรี่เป็นสาเหตุให้เลือดที่ปลายนิ้วหดตัว นอกจากนี้ก็ต้องหมั่นทำกายภาพบำบัดนิ้วมือเพื่อป้องกันการติดยึด และข้อศอกของนิ้วมือ ออกกำลังกายบริเวณหัวไหล่ด้วยท่าขยับลูกบอล เพื่อช่วยให้เลือดไหลเวียนได้ดี แต่ไม่ว่าจะทำกิจกรรมอะไรระวังอย่าให้เกิดแผลเพราะหายช้า ถ้ามีอาการผิดปกติ เช่น กลืนลำบาก หายใจลำบาก อึดอัด เป็นต้น ควรแจ้งให้แพทย์ทราบ และมารับการตรวจและรับประทานยาตามที่แพทย์สั่งอย่างสม่ำเสมอ.

อภิวรรณ เสาเวียง : รายงาน